

Stichting Zelfbeschikking
Molukkers en Papoea's
Dutch-Melanesian Aid Foundation

Nieuwsbrief - februari 2026

Studentenprotest in Yahukimo

Yahukimo is een in het bergachtige centrale Hoogland van West-Papua gelegen regentschap met een uit verschillende stammen samengestelde bevolking van zo'n 370.000 mensen. Omdat het gebied rijk is aan hout en grondstoffen zoals goud, worden er door Indonesische en buitenlandse ondernemingen enorme investeringen gedaan. Deze hebben in veel gevallen geleid tot ontheemding van lokale dorpsgemeenschappen, met als gevolg een bedreigd levensonderhoud.

Het resultaat is een toenemende spanning tussen het *West Papua National Liberation Army* (TPNPB-OPM) en Indonesische veiligheidstroepen. Het in de regio actieve Yahukimo Studentenfront spreekt in dit verband van een noodsituatie met voortdurende militaire operaties. Vermeld wordt dat recent via de Braza Yahukimo-rivier en door de lucht opnieuw honderden troepen zijn aangevoerd. Bij de confrontaties vallen ook onder de burgerbevolking dodelijke slachtoffers.

Druk op regering Vanuatu

West-Papoea's in de in Oceanië gelegen eilandenstaat Vanuatu hebben de Vanuatuse regering van **premier** Jotham Napal opgeroepen 'krachtiger en overtuigender' steun te geven aan het streven West-Papua onafhankelijk te maken van de Republiek Indonesië. In hun petitie vertolken de activisten de zorg van onder meer Papoease stamhoofden dat de vanouds sterke steun van Vanuatu afzwakt, terwijl de banden met Indonesië worden aangehaald.

Vanuatu wordt gevraagd een officiële verklaring uit 2010 over buitenlandse politieke steun aan West-Papoease onafhankelijkheid te bevestigen. Ook wordt aangedrongen op Vanuatuse inzet om lidmaatschap van de *United Liberation Movement for West Papua* (ULMWP) van de *Melanesian Spearhead Group* mogelijk te maken en te helpen de zaak West-Papua bij het Internationaal Gerechtshof in Den Haag aanhangig te maken.

Pointer bekritiseert wapenleveranties

Het onderzoeksplatform Pointer van KRO-NCRV heeft de kwestie van Nederlandse wapenleveranties aan de Republiek Indonesië aan de orde gesteld. Volgens de in Den Haag officieel geldende exportvergunningen mag er alleen militair materieel geleverd worden aan eenheden die niet betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen. Nederland levert vooral aan de Indonesische marine, waaronder scheepsonderdelen, radar en drones. Sinds 2012 gaat het om zo'n € 1,5 miljard.

Pointer concludeert nu dat marine onderdelen wel degelijk indirect betrokken zijn bij schendingen van mensenrechten, zoals marteling, illegale huisuitzettingen en militaire operaties. (<https://pointer.kro-ncrv.nl/nederland-levert-militair-materieel-aan-indonesische-marine-die-mensenrechten-schendt-in-west-papoea>) Desgevraagd verklaarde het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken 'geen duidelijk risico te zien' dat de leveranties direct worden gebruikt voor genoemde schendingen en daarom geen aanleiding te zien de vergunningen aan te passen. Anderen dringen wel aan op herbeoordeling van het exportbeleid ten aanzien van Indonesië.

‘Geheime koloniale geschiedenis’ onthuld

Speelde ten aanzien van Nieuw-Guinea in het Nederlandse beleid tegenover de Republiek Indonesië eind jaren vijftig en in de eerste helft van de jaren zestig vooral het zelfbeschikkingsrecht van de Papoea's een rol, terwijl kennis over de rijke aanwezigheid van grondstoffen daarbij geen rol speelde? Nee, zeggen Julia Jouwe en Astrid Cornelisse in een zesdelige podcast: *Goudeerlijk, het verhaal van West Papua*, onder meer te beluisteren via NPO Luister. Julia Jouwe is activist en journalist en de kleindochter van Nicolaas Jouwe (1923–2017), Papoea-activist van het eerste uur. Astrid Cornelisse is onderzoeksjournalist die een paar jaar geleden nog nooit van Papua had gehoord.

Jouwe en Cornelisse onderzochten tot nu toe vrijwel onbekende archieven en maakten gebruik van veel getuigenissen. Zij spreken over ‘een geheime koloniale geschiedenis’, vol Nederlandse en Amerikaanse verborgen agenda's, gericht op economische belangen, waaronder die rond 's werelds grootste goudmijn (de Grasbergmijn in het regentschap Mimika), beheerd door het Amerikaanse bedrijf Freeport-McMoRan. Sinds de jaren zestig werden zo'n half miljoen Papoea's om het leven gebracht en wordt hun cultuur uitgewist. In Nederland is er weinig aandacht voor wat er daar gebeurt, zegt Jouwe, terwijl het wel hier begon. Beide onderzoekers roepen luisteraars op zich ten behoeve van de Papoea's in te zetten.

<https://npo.nl/luister/podcasts/1343-goudeerlijk>

Nieuw boek: Nieuw-Guinea verraden

Deze maand verschijnt van auteur Gerald Daalders bij uitgeverij JustPublishers het boek *Nieuw-Guinea verraden*. Historicus, schrijver en publicist gaat in op de vraag hoe het kon gebeuren dat de Papoea's zonder hun instemming werden overgedragen aan Indonesië. De auteur legt schimmige zaken bloot, waarin de Verenigde Staten met hun CIA, multinationals als Freeport en bijvoorbeeld vanuit Nederland prins Bernhard een negatieve rol speelden. Daalders constateert dat economische belangen het vrijwel altijd winnen van mensenrechten en economische principes.

Wattilete wil RMS volkenrechtelijk op de agenda

De RMS-regering (in ballingschap) van John Wattilete wil in haar beleid voor 2026 het accent leggen op ‘het onderzoeken en zo mogelijk het zetten van internationaalrechtelijke stappen om het recht op zelfbeschikking op de (internationale) agenda te krijgen’. Wattilete zei dit in zijn Nieuwjaarstoespraak. In het pas begonnen jaar zal ook worden herdacht dat op 21 maart 1951 de eerste generatie Molukkers naar Nederland kwam. Bovendien zal op 11 april in Kamp Vught een gedenkteken worden onthuld van wijlen Chris Soumokil, in de jaren vijftig president van de RMS en vrijheidsstrijder op het eiland Ceram.

Wattilete onderstreepte dat met de Indonesische bezetting van de Molukken geen einde is gekomen aan het Molukse recht op zelfbeschikking. Hij noemde Indonesië ‘een kaartenhuis’. Onderdrukking van volken, armoede, leegroef en ongelijkheid maken dat wanneer een kaart omvalt het hele huis instort, wat de RMS nieuwe kansen biedt.

Protesten in Noord-Molukken

Noord-Molukse activisten hebben deze maand gedemonstreerd bij onder andere CNGR Advanced Materials, een groot Chinees bedrijf dat in Indonesië actief is bij nikkelverwerking en het verwerven van batterijmateriaal. Het protest volgt op eerdere betogingen in de regio Halmahara tegen nikkel-gerichte mijnbouwprojecten. Deze zouden schadelijk zijn voor het milieu en landrechten van de lokale bevolking.

Bovendien zou de bevolking zelf te weinig bij besluitvormingsprocessen betrokken worden. Media januari stonden ook klachten over belangenverstrengeling tussen de betreffende ondernemingen, toezichthouders en buitenlands kapitaal centraal. Er vonden arrestaties plaats.

Giften

U helpt ons enorm door een gift over te maken op onderstaande bankrekening.

COLOFON

Telefonisch contact met St. ZMP: Siebe Dijkstra 06 10886367

E-mail: info@stichtingzmp.nl

Website: www.stichtingzmp.nl

Bankrekening **NL53 INGB 0000 9130 00** t.n.v. Stichting Zelfbeschikking Molukkers en Papoea's